

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра соціальної сфери та культурної спадщини**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної
програми «Комп'ютерні науки»
першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти

к.т.н., доцент В.В. Пташник

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»**

освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки»
спеціальність F3 «Комп'ютерні науки»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ: Дуцяк Ігор Зенонович
Електронна пошта: *Idutsyak@gmail.com*
Телефон: +380505310084

Професор кафедри соціальної сфери та культурної спадщини Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, доктор філософських наук, професор. Викладач з 26-річним досвідом, автор та співавтор понад 100 наукових статей, 4 – підручників та навчальних посібників, 8 монографій, 3 патентів України на винаходи і корисні моделі, 55 навчально-методичних розробок.

ЛЬВІВ 2025

Галузь знань: *F «Інформаційні технології»*
Спеціальність: *F3 «Комп'ютерні науки»*
Освітньо-професійна програма *«Комп'ютерні науки»*
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Кількість кредитів – 4
Рік підготовки, семестр – 1 рік, 1 семестр
Статус компоненти освітньої програми: *обов'язкова*
Мова викладання: *українська*

Опис дисципліни

Актуальність та необхідність вивчення дисципліни «Філософія» зумовлена потребою навчити здобувачів вищої освіти здатності до мислення найзагальнішими поняттями, сформувати розуміння суті буття, адекватно до дійсності, а також сформувати здатність узгоджувати фахові знання з іль загальним розумінням всього існуючого.

Дисципліни «Філософія» відноситься до дисциплін загальнонаукової підготовки та складена відповідно до освітньої програми спеціальності «Комп'ютерні науки».

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення «Філософії» створює підґрунтя для опанування знань з усіх напрямів, оскільки містить знання про найзагальніші властивості та закони, під які підпорядковують знання в усіх інших менш загальних галузях знань. Водночас знання щодо побудови філософської онтології корисне у разі створення онтологій вузьких предметних областей, призначених (онтологій) для контекстного пошуку інформації.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Предметом вивчення дисципліни «Філософія» є буття, тобто все існуюче загалом, як цілісність, властиві йому (а отже й найзагальніші) властивості та закони.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є формування теоретичних знань щодо суті, структури, властивостей та законів зміни буття, а також особливостей розуміння буття в головних дофілософських (релігійних) і філософських концепціях.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія» є: опанування поняттєвого апарату для аналізу проблеми суті буття; формування здатності аналізувати типові концепції суті буття; опанування аргументації, якою обґрунтовують та спростовують типові концепції буття; опанування знань щодо головних властивостей буття, іменованих філософськими категоріями; здобуття теоретичних знань щодо способів систематизування знань та опанування проблематики щодо систематизування філософських категорій у формі онтології; здобуття теоретичних знань щодо виозначення найзагальніших понять (філософських категорій) та формування навичок їх виозначення; опанування проблематики загальних законів буття.

Пререквізити: для успішного опанування курсу «Філософія» достатньо володіти знаннями з загальноосвітніх дисциплін середньої школи.

Постреквізити: вивчення «Філософії» створює підґрунтя для опанування знань з усіх напрямів, оскільки містить знання про найзагальніші властивості та закони, під які підпорядковують знання в усіх інших менш загальних галузях знань. Водночас знання щодо побудови філософської онтології корисне у разі створення онтологій вузьких предметних областей, призначених (онтологій) для контекстного пошуку інформації. Зважаючи на це, згадані знання можуть бути корисні нід час вивчення окремих розділів дисциплін «Вебтехнології», «Основи штучного інтелекту» та «Інтелектуальний аналіз даних».

Структура курсу

№п/п	Теми	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1		
1	Тема 1. Вступ до дисципліни	Знати: • предмет філософії; • поняттєвий апарат філософії; • типологію дофілософських концепцій буття; • типологію філософських концепцій буття; • суть дофілософських концепцій буття; • аргументи «за» і «проти» головних дофілософських концепцій буття; Вміти: • аналізувати дофілософські концепції буття за допомогою поняттєвого апарату філософії; • формувати особисту науково обґрунтовану оцінку несумісним концепціям буття; • критично сприймати знання з буттєвої проблематики; • аргументувати своє розуміння переконливими науковими аргументами.
2	Тема 2. Головні поняття та типи концепцій буття	
3	Тема 3. Розуміння буття в юдаїзмі та християнстві	
4	Тема 4. Розуміння буття в ісламі.	
5	Тема 5. Розуміння буття в джайнізмі, вішнуїзмі та крішнаїзмі.	
6	Тема 6. Розуміння буття в буддизмі.	
7	Тема 7. Розуміння буття в стихійному нерелігійному світогляді	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2		
8	Тема 8 Пантеїзм.	Знати: • суть філософських концепцій буття; • аргументи «за» і «проти» головних філософських концепцій буття; • методичні аспекти систематизації загалом і ситематизації філософських категорій як найзагальніших понять зокрема; • методичні аспекти виозначення понять загалом і виозначення філософських категорій як найзагальніших понять зокрема. • суть діалектики. Вміти: • формулювати виознаки; • систематизувати поняттєвий апарат; • аналізувати дофілософські концепції буття за допомогою поняттєвого апарату філософії; • формувати особисту науково обґрунтовану оцінку несумісним концепціям буття; • критично сприймати знання з буттєвої проблематики; • аргументувати своє розуміння переконливими науковими аргументами.
9	Тема 9. Об’єктивний ідеалізм.	
10	Тема 10. Суб’єктивний ідеалізм.	
11	Тема 11. Матеріалізм.	
12	Тема 12. Дуалізм, плюралізм	
13	Тема 13. Філософські категорії, їх виознаки та систематизація.	
14	Тема 14. Діалектика.	

Навчальний контент

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компоненти
ЗК10	Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ПРН1	Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук

Літературні джерела

Базова

1. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. Філософія: Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 648 с.
2. Надольний І. Філософія: Навчальний посібник. Київ : Кондор, 2011. 455 с.
3. Причепій Є., Черній А., Чекаль Л. Філософія: Підручник. Вид. 3-є, стереотипне. Київ : Академвидав, 2009. 592 с.

Допоміжна

1. Горський В. Історія української філософії: Навчальний посібник. 4-е допов. видання. Київ : Наукова думка, 2001. 375 с.
3. Захара І. С. Українська філософія : Навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 353 с.
4. Кремень В., Ільїн В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник. Київ : Книга, 2005. 528 с.
5. Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Л. В. Губерський та ін.; за ред. Л. В. Губерського]. Х.: Фоліо, 2013. 509 с.; 2-е вид.: Х.: Фоліо, 2017. 624 с.
6. Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Керівник авторського колективу Л. Губерський. Вид. 2-е, перероблене і доповнене. Харків: Фоліо, 2018. 621 с.
7. Філософія [Електронний ресурс]: навчальний посібник / Ю.М. Вільчинський, Л.В. Северин-Мрачковська, О.Б. Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 368 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із ведучим викладачем курсу.

Критерії оцінювання

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів з дисципліни «Філософія», яку може отримати студент протягом семестру за всі види роботи за результатами поточного оцінювання становить 50. Результати **поточного контролю** оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у сто бальну шкалу за формулою: $ПК = 10 \cdot САЗ$. За результатами підсумкового контролю (Е) здобувачі освіти отримують ще 50 балів, а підсумкова оцінка розраховується за формулою: $ПК + Е$.

Поточний контроль здобувачів освіти заочної форми навчання під час настановчої та лабораторно-екзаменаційної сесії оцінюється максимум у 30 балів. Ще 70 балів відведено на виконання контрольної роботи (КР) та підсумкового екзамену (ЕК). Підсумкова оцінка розраховується за формулою: $ПК + КР + ЕК$. При цьому виконання контрольної роботи у міжсесійний період оцінюється у 20 балів, а складання екзамену – у 50 балів.

В екзаменаційну відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «відмінно/добре/задовільно» відповідно до таблиці 1.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
5 («відмінно»)	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриває зміст, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив 90% тестових завдань.
4 («добре»)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст завдань, використовуючи обов'язкову літературу. При викладанні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються несуттєві неточності й незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3 («задовільно»)	У цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив близько половини тестових завдань.
2 («незадовільно»)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Викладає матеріал фрагментарно та поверхово, без аргументації й обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних і практичних завдань, допускає суттєві неточності. Правильно вирішив менше половини тестових завдань.

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій);
- 2) Тематика та зміст практичних робіт;
- 3) Завдання для підсумкового контролю;
- 4) Електронні матеріали у віртуальному навчальному середовищі.